

СПИСОК НА ЗАДОЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

Задолжителни методолошки предмети на студската програма

РОДОВИ СТУДИИ

ЕПИСТЕМОЛОГИЈА НА ОПШТЕСТВЕНите И ХУМАНИСТИЧКИ НАУКИ

1.	Наслов на наставниот предмет	Епистемологија на општествените и хуманистички науки		
2.	Студиска програма	Родови студии; Студии на културата		
3.	Организатор на студиската програма	Институт за општествените и хуманистичките науки - Скопје		
4.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус		
5.	Академска година / семестар	Прв, 1 семестар		Број на ЕКТС кредити 6
6.	Наставник	Проф. д-р Катерина Колозова		
7.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
8.	Цели на предметната програма (компетенции): Со завршување на предметот, се очекува студентите:	<ul style="list-style-type: none"> • Да ги разбираат теориските основи на доминантите епистемолошки правци во општествените науки • Да се бидат оспособени за критичка расправа во поглед на различните епистемолошки школи и, со тоа, да се способни да го направат сопствениот епистемолошки избор како истражувачи • Да се оспособат доследно да ја изведат соодветната методологија во согласност со теориската и епистемолошката рамка • Да ги сообразат емпириските истражувања со епистемолошката школа која ја избрале како основа на својот истражувачки приод. • Да се оспособат за дискурзивна и репрезентативска анализа. • Да ги совладаат вештините на интердисциплинарното истражување кое е возможно само благодарение на доследно придржување до епистемолошката рамка на која ѝ припаѓа истражувачот. 		
9.	Содржина на предметната програма: Изборот на истражувачките алатки и општиот методолошки приод во секое истражување зависи од изборот на епистемолошката рамка на истражувачот. Припадноста на определена теориска школа, претпоставува доследно придржување на епистемолошката рамка на која ја заговора школата на која истражувачот ѝ припаѓа и, со тоа, примена на методологија која произлегува од епистемолошкиот избор. Во овој курс ќе ги изучуваме епистемолошките правци релевантни за општествената теорија и наука од почетокот на 20-тиот век па наваму: позитивизмот, структурализмот, постструктурализмот, конструктивизмот и деконструкцијата, постколонијалната критика како епистемолошки приод и феминистичките епистемологии од 90-тите наваму. Ќе се отворат темите на „објективно“ знаење наспроти знаењето создавано од истражувачки субјект кој ја подазира својата лична вложеношт и настојува да ја осветли, емпирицизмот наспроти критичката теорија, универзалитет и есенцијализам наспроти контекстуализација на знаењето, дискурс и субјект, итн. Клучни авторитети чии идеи ќе бидат изучувани			

	се: Конт, Леви Строс и Сосир, Кун, Попер, Фуко, Батлер, Хардинг, Харавеј, Фаерабенд и Квајн.																								
10.	Методи на учење: <ul style="list-style-type: none"> • Предавања • Вежби/работилници • Дискусија на клучни текстови (заеднички читања) • Писмена изработка 																								
11.	Вкупен расположлив фонд на време		150 часа за 6 ЕКТС																						
Литература																									
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Задолжителна литература</th> <th>Ред. бр</th> <th>Автор</th> <th>Наслов</th> <th>Издавач</th> <th>Година</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="2"></td><td>1.</td><td>Приредила: Катерина Колозова</td><td>„Читанка: Избор на клучни текстови од Сосир до современа феминистичка епистемологија“</td><td>Скопје: ИОХН-Скопје</td><td>2012</td></tr> </tbody> </table>						Задолжителна литература		Ред. бр	Автор	Наслов	Издавач	Година			1.	Приредила: Катерина Колозова	„Читанка: Избор на клучни текстови од Сосир до современа феминистичка епистемологија“	Скопје: ИОХН-Скопје	2012						
Задолжителна литература		Ред. бр	Автор	Наслов	Издавач	Година																			
		1.	Приредила: Катерина Колозова	„Читанка: Избор на клучни текстови од Сосир до современа феминистичка епистемологија“	Скопје: ИОХН-Скопје	2012																			
Изборна литература																									
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Ред. бр</th> <th>Автор</th> <th>Наслов</th> <th>Издавач</th> <th>Година</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Сандра Хардинг</td><td>Дали е науката мултикультурна: постколонијализам, феминизам и епистемологија</td><td>Скопје: Сигма Прес</td><td>2004</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Пол Фаерабенд</td><td>Против методот: Прилог кон една анархистичка теорија на знаењето</td><td>Скопје: Темплум</td><td>2000</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Мишел Фуко</td><td>Археологија на знаењето</td><td>Скопје: Слово</td><td>2010</td></tr> </tbody> </table>						Ред. бр	Автор	Наслов	Издавач	Година	1.	Сандра Хардинг	Дали е науката мултикультурна: постколонијализам, феминизам и епистемологија	Скопје: Сигма Прес	2004	2.	Пол Фаерабенд	Против методот: Прилог кон една анархистичка теорија на знаењето	Скопје: Темплум	2000	3.	Мишел Фуко	Археологија на знаењето	Скопје: Слово	2010
Ред. бр	Автор	Наслов	Издавач	Година																					
1.	Сандра Хардинг	Дали е науката мултикультурна: постколонијализам, феминизам и епистемологија	Скопје: Сигма Прес	2004																					
2.	Пол Фаерабенд	Против методот: Прилог кон една анархистичка теорија на знаењето	Скопје: Темплум	2000																					
3.	Мишел Фуко	Археологија на знаењето	Скопје: Слово	2010																					

ИСТРАЖУВАЧКИ МЕТОДИ И АКАДЕМСКО ПИШУВАЊЕ

1.	Наслов на наставниот предмет	Истражувачки методи и академско пишување
2.	Студиска програма	Студии на културата, Родови студии
3.	Организатор на студиската програма	Институт за општествени и хуманистички науки - Скопје, Оддел за родови студии и студии на култура
4.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус
5.	Академска година / семестар	Прв, 1 семестар
6.	Наставник	Проф. д-р Дона Колар Панов
7.	Предуслови за запишување на предметот	Нема
8.	Цели на предметната програма (компетенции): Со завршување на предметот, се очекува:	

	<ul style="list-style-type: none"> - Да ги воведе студентите во вештините на изготување на академски текстови, како би можеле да развијат сопствен оригинален истражувачки стил. - Да ги запознае студентите со техничките аспекти на изготувањето научно-истражувачки труд, особено што се однесува до аспектите поврзани со форматирањето на трудот, неговото документирање и различните стилови на цитирање на изворите - Да се обучат студентите да ја разбираат природата на истражувачкиот процес и разликите меѓу истражувачкиот приод, методите и техниките на собирање податоци; - Да им овозможи на студентите да ги осознаат разликите, предностите и недостатоците на квантитативниот и квалитативниот истражувачки приод, како и карактеристиките на мешаната истражувачка стратегија во истражувањата на општествените појави; - Да ги оспособи студентите да ги идентификуваат областите и проблемите - каде е соодветна примената на квантитативни или на квалитативни истражувачки методи; - Да им овозможи на студентите да ги разберат принципите врз основа на кои се дизајнира примерокот во квантитативните и во квалитативните истражувања (принципите на конструирање прашалник, односно умешноста на поставувањето прашања во структурираното интервју ќе знае да разликува добро спроведено истражување и добро изработен истражувачки извештај)
9.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Прв дел: Истражувањето и прибирањето информации е наставен предмет во рамките на кој студентите ќе се стекнат со основни знаења за методите на истражување што се применуваат во општествените науки. Предвидените наставни содржини ќе ги воведат студентите во: теоретската и епистемиолошката рамка на истражувачкиот процес; разликите меѓу квантитативната и квалитативната истражувачка стратегија; особеностите на главните квантитативни и квалитативни методи; основните принципи, правила и процедури на истражувачкиот процес; формулирањето на истражувачкиот проблем и изработката на нацртот (скицата) на истражувањето; истражувачките техники за собирање податоци, анализата и обработката на податоците, интерпретацијата на податоците и пишувањето истражувачки извештај, презентацијата на истражувачките податоци и др.</p> <p>Втор дел: Академското пишување е дел од академската и интелектуалната подготвка на студентите на постдипломските студии, со цел да ги воведе во вештините на изготување на академски текстови – од студентски есеи и семинарски трудови, до истражувачки извештаи и до самостојни научни трудови како што се магистерски тези и докторски дисертации.</p> <p>Академското пишување се разликува од останатите форми на пишување поради својата структурираност, организација и употреба на строго утврдените норми, правила и конвенции, како за пишување на авторски текстови, така и за употреба и цитирање на туѓи текстови. Заради својата специфика развивана низ векови, академското пишување е потребно да се научи, имајќи во предвид дека академското пишување го карактеризира фактот дека секогаш не се пишува со познавање на целната публика.</p>
10.	<p>Методи на учење:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоретска настава-предавања, вежби (мастер-часови), • писмена изработка, • домашно учење

11.	Вкупен расположлив фонд на време		6 ЕКТС x 25 часа = 150 часа		
	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Колар Панов, Дона	Читанка: избор на темелни текстови од истражувачки методи и академско пишување	Скопје: Институт за општествени и хуманистички науки- Скопје	2012
	Изборна литература				
	Ред. бр	Автор	Наслов		
	1.	Gibaldi, Joseph	<i>MLA Handbook for Writers of Research Papers, Sixth Edition</i>	New York: The Modern Language Writers of America.	2003
	2.	Creswell, John W.	<i>Research design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches</i>	London: Sage	2000
	3.	Biggam, John	<i>Succeeding with your Master Dissertation: A step-by-step handbook</i>	Open University Press, McGraw Hill Education. (pdf)	2008
	4.	Balnaves, Mark., & Caputi, Peter	<i>Introduction to quantitative research methods, an investigating approach</i>	SAGE Publications Ltd	2001
	5.	Flick, Uwe	<i>An introduction to Qualitative Research Fourth edition Sage</i>	SAGE Publications Ltd	2010
	6.	Marvasti, Amir B.	<i>Qualitative Research in Sociology</i>	SAGE Publications Ltd	2004